

Ганебная К. А.

ТЭМА ЗДAROЎЯ Ў БЕЛАРУСКІХ ПРЫКАЗКАХ І ПРЫМАЎКАХ

Навуковы кіраўнік: ст. выкл. Носік А. А.

Кафедра беларускай і рускай моў

Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт, г. Мінск

Беларуская мова прайшла доўгі і складаны шлях станаўлення і развіцця. Перыяды росквіту чаргаваліся з перыядамі заняпаду. Але развіваўся народ, развівалася і мова. Кожнае пакаленне беларусаў з павагай і пяшчотай адносілася да найвялікшага скарбу беларускага народа – роднай мовы. Беларуская мова – гэта скарбонка мудрасці нашых продкаў, у якую кожнае новае пакаленне дадае веды, якія набывае па жыцці.

Сапраўднай каштоўнасцю нашай мовы з’яўляюцца прыказкі і прымаўкі. Яны вызначаюць асаблівасці нацыянальнага характару беларусаў. Прыказкі і прымаўкі – гэта мініяцюрныя народныя творы, якія змяшчаюць глыбокі сэнс, заключаны ў надзвычай лаканічную і лёгка запамінальную форму.

Існуе вялікая колькасць уласнабеларускіх прыказак і прымавак, што ўзніклі на падставе жыццёвых назіранняў, гістарычных сітуацый. Трапныя выказванні закранаюць ледзь не ўсе сферы нашага жыцця. Не з’яўляецца выключэннем і тэма здароўя чалавека, яго ладу жыцця, разнастайных хвароб, з якімі часам даводзіцца сутыкацца. Нечаканыя высновы наконт здароўя, якія выказваюць нашы продкі праз прыказкі і прымаўкі, прымушаюць усур’ёз задумацца пра сваё жыццё.

Мэтай дадзенай працы з’яўляецца аналіз беларускіх прыказак і прымавак, якія закранаюць тэму здароўя чалавека.

Для дасягнення пастаўленай мэты неабходна вырашыць шэраг задач. Сярод вялікай колькасці разнастайных прыказак і прымавак трэба вылучыць тыя, якія адлюстроўваюць адносіны нашых продкаў да здароўя, здоровага ладу жыцця, падкрэсліваюць стаўленне да розных хвароб; растлумачыць сэнс такіх прыказак і прымавак. У выніку мы зможам ацаніць адносіны мінулых пакаленняў беларусаў да ўласнага здароўя, а таксама асэнсаваць і пераняць вопыт продкаў, укладзены ў змест беларускіх прыказак і прымавак.

Прадметам даследавання з’яўляюцца беларускія прыказкі і прымаўкі пра здароўе, самаадчуванне, фізічны стан чалавека, разнастайныя захворванні.

У наш час узрасла цікавасць людзей да здоровага ладу жыцця. Многія людзі хочуць даведацца пра цудаздзейныя сродкі, якія дапамогуць падтрымаць фізічны стан, захаваць прыгажосць і маладосць. Выбраная тэма даследавання з’яўляецца актуальнай таму, што ў беларускія прыказках і прымаўках захаваны шматгадовы вопыт нашых продкаў, іх назіранні і сцвярджэнні, якія не страцілі сваёй каштоўнасці і ў сучасным жыцці.

Пасля праведзенага даследавання можна зрабіць вывад, што беларусы спрадвечу клапаціліся пра сваё здароўе, прыкмячалі розныя адхіленні ў сваім стане, прадказвалі ўзнікненне хвароб па некаторых сімптомах. Нашы продкі змаглі лаканічна і запамінальна перадаць нашчадкам важныя парады пры дапамозе прыказак і прымавак. Праведзеная работа чарговы раз падцвердзіла, што неабходна звяртацца да гісторыі і творчасці беларускага народа, бо праблемы і пытанні, якія хвалявалі нашых продкаў, не страцілі актуальнасці і ў наш час.